हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
प्रस्तावना देश बिकासको आधारशिला निर्माण गर्ने पुनित कार्यमा ईन्जिनियर समुदायको गहन र महत्वपुर्ण भूमिकालाई यथार्थतामा रुपान्तरण गर्न लोकतान्त्रिक व्यवस्थाको पुनरागमन संगै नयाँ समृद्द नेपाल निर्माण गर्न सामाजिक अभियन्ता (Social Engineer) को रुपमा कार्य गर्न यस समुदायको कांधमा पनि जिम्मेवारी आइपरेको छ | समुहगत रुपमा गरिने सकारात्मक प्रयासहरुले मात्रै यो चाहनालाई मूर्त रुप दिन सकिन्छ भन्ने अभिप्रायले आफ्नो शीप, क्षमता एवं दक्षतालाई सम्वृद्ध नेपाल निर्माणमा प्रयोग गर्ने सामुहिक प्रयासका रुपमा देशमा छरिएर रहेका इन्जिनियरहरुलाई एकताबद्ध एवं एउटा छातामुनी गोलवद्ध गरी लोकतान्त्रिक इन्जिनियरहरुको संस्था रहने गरी "सेन्टर फर डेमोक्रेटिक ईन्जिनियर्स नेपाल २०६५" नामांकृत गैर सरकारी संस्था, संस्था दर्ता ऐन २०३४ बमोजिम स्थापना र संचालन गर्नका लागि यो बिधान तयार गरिएको छ |	**प्रस्तावना** देश बिकासको आधारशिला निर्माण गर्ने पुनित कार्यमा ईन्जिनियर समुदायको गहन र महत्वपुर्ण भूमिकालाई यथार्थतामा रुपान्तरण गर्न लोकतान्त्रिक व्यवस्थाको पुनरागमन संगै नयाँ समृद्द नेपाल निर्माण गर्न सामाजिक अभियन्ता (Social Engineer) को रुपमा कार्य गर्न यस समुदायको कांधमा पनि जिम्मेवारी आइपरेको छ | समुहगत रुपमा गरिने सकारात्मक प्रयासहरुले मात्रै यो चाहनालाई मूर्त रुप दिन सकिन्छ भन्ने अभिप्रायले आफ्नो शीप, क्षमता एवं दक्षतालाई सम्वृद्ध नेपाल निर्माणमा प्रयोग गर्ने सामुहिक प्रयासका रुपमा देशमा छरिएर रहेका इन्जिनियरहरुलाई एकताबद्ध एवं एउटा छातामुनी गोलवद्ध गरी लोकतान्त्रिक इन्जिनियरहरुको संस्था रहने गरी **❖समाबेशीताको मर्मलाई आत्मसाथ गर्दै ❖** "सेन्टर फर डेमोक्रेटिक ईन्जिनियर्स नेपाल २०६५" नामांकृत **❖मुनाफा रहित सामाजिक प्रकृतीको ❖** गैर सरकारी संस्था, संस्था दर्ता ऐन २०३४ बमोजिम स्थापना र संचालन गर्नका लागि यो बिधान तयार गरिएको छ |	नेपालको संबिधान २०७२ ले समावेशितालाई आत्मसाथ गरेकाले
परिच्छेद-१(एक) दफा १ संस्थाको नाम क) संस्थाको रजिस्टर्ड कार्यालय रहने ठेगाना: यस "सेन्टर फर डेमोक्रेटिक ईन्जिनियर्स नेपालको" मुख्य कार्यालय जिल्ला काठमाडौँ क.म.न.पा. वडा नं ११ मा रहने छ। आवस्यकता अनुसार सम्बन्धित ☞ *निकायको* ☜ स्वीकृति लिई नेपाल भित्र अन्य स्थानमा पनि शाखा तथा उप-शाखा कार्यालय खोल्न सकिनेछ ख) प्रारम्भ: यो बिधान स्थानीय अधिकारीबाट स्वीकृति प्राप्त भएको मिति देखि लागु हुनेछ।	परिच्छेद-१(एक) दफा १ संस्थाको नाम क) संस्थाको रजिस्टर्ड कार्यालय रहने ठेगाना: यस "सेन्टर फर डेमोक्रेटिक ईन्जिनियर्स नेपालको" मुख्य कार्यालय जिल्ला काठमाडौँ क.म.न.पा. वडा नं ११ मा रहने छ। आवस्यकता अनुसार सम्बन्धित स्थानीय **❖अधिकारीको ❖** स्वीकृति लिई नेपाल भित्र अन्य स्थानमा पनि शाखा तथा उप-शाखा कार्यालय खोल्न सकिनेछ **❖ ख) नेपाल सरकारले तोकेको प्रदेश राजधानीमा प्रदेश सरकारको अनुमति तथा स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिई प्रदेश समिति गठन गरिनेछ। साथै स्थानीय केन्द्रको हकमा सम्बन्धित प्रदेश समिति मातहत**	संघिय संरचना अनुसार लैजानु पर्ने भएकोले

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	रहने गरी स्थानीय अधिकारीको स्वीकृतिमा स्थानीय केन्द्र स्थापना गरिनेछ। ❖ ग) प्रारम्भ: यो बिधान स्थानीय अधिकारीबाट स्वीकृति प्राप्त भएको मिति देखि लागु हुनेछ।	
परिच्छेद १ दफा २: परिभाषा क) "सँस्था" भन्नाले "सेसेन्टर फर डेमोक्रेटिक ईन्जिनियर्स नेपाल २०६५" लाई जनाउने छ। ख) "बिधान" भन्नाले यस सँस्थाको बिधान "सेन्टर फर डेमोक्रेटिक इन्जिनीयर्स नेपाल २०६५" लाई जनाउने छ। ग) "समिति" भन्नाले यसै बिधान बमोजिम गठन हुने कार्यसमिति र संस्थाबाट गठित अन्य उप-समितिहरु समेतलाई जनाउने छ। घ) "ऐन" भन्नाले संस्था दर्ता ऐन २०३४ लाई जनाउने छ। ङ) "नियम विनियम" भन्नाले यस बिधान अन्तर्गत बन्ने नियम, विनियमलाई जनाउने छ। च) "पदाधिकारी" भन्नाले यस सँस्थाका पदाधिकारीहरुलाई जनाउने छ। छ) "अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिब, उपमहासचिब, कोषध्यक्ष र सदस्य" भन्नाले यस सँस्थाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिब, उपमहासचिब, कोषध्यक्ष र सदस्यहरु लाई जनाउने छ।	परिच्छेद १ दफा २: परिभाषा क) "सँस्था" भन्नाले "सेन्टर फर डेमोक्रेटिक ईन्जिनियर्स नेपाल २०६५" लाई जनाउने छ। ख) "बिधान" भन्नाले यस सँस्थाको बिधान "सेन्टर फर डेमोक्रेटिक ईन्जिनियर्स नेपाल २०६५" लाई जनाउने छ। ग) "समिति" भन्नाले यसै बिधान बमोजिम गठन हुने कार्यसमिति र संस्थाबाट गठित अन्य उप-समितिहरु समेतलाई जनाउने छ। घ) "ऐन" भन्नाले संस्था दर्ता ऐन २०३४ लाई जनाउने छ। ङ) "नियम विनियम" भन्नाले यस बिधान अन्तर्गत बन्ने नियम, विनियमलाई जनाउने छ। च) "पदाधिकारी" भन्नाले यस सँस्थाका पदाधिकारीहरुलाई जनाउने छ। छ) "अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिब, उपमहासचिब, कोषध्यक्ष, सभापति, उपसभापति, सचिब, सह-सचिब र सदस्य" भन्नाले यस संस्थाका केन्द्रीय कार्यसमिति तथा प्रदेश तथा स्थानीय समितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिब, उपमहासचिब, कोषध्यक्ष, सभापति, उपसभापति, सचिब, सह-सचिब र सदस्यहरु लाई जनाउने छ।	संघिय संरचना अनुसार परिभाषित गरिएको।

☞ *हटाईएको व्यवस्था*

❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
ज) "संस्थापक सदस्य" भन्नाले यस संस्थाको प्रस्तावित विधानको अनुसूची १ मा संलग्न भएका संस्था दर्ता गर्न सहयोग गर्ने व्यक्तिलाई जनाउने छ । झ) "स्थानीय अधिकारी" भन्नाले सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई जनाउने छ। ञ) "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस बिद्गन अन्तर्गत बन्ने नियम, विनियममा तोकिए बमोजिम हुनेछ। ट) "सभा" भन्नाले यस विधानमा तोकिएको प्रक्रिया अपनाई बोलाइएको बिशेष वा साधारण सभालाई जनाउने छ।	ज) "संस्थापक सदस्य" भन्नाले यस संस्थाको प्रस्तावित विधानको अनुसूची १ मा संलग्न भएका संस्था दर्ता गर्न सहयोग गर्ने व्यक्तिलाई जनाउनेछ । झ) "स्थानीय अधिकारी" भन्नाले सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई जनाउने छ। ञ) "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस बिद्गन अन्तर्गत बन्ने नियम, विनियममा तोकिए बमोजिम हुनेछ। ट) "सभा" भन्नाले यस विधानमा तोकिएको प्रक्रिया अपनाई बोलाइएको बिशेष वा साधारण सभालाई जनाउने छ। ठ) ❖ **"कार्य समिति" वा "केन्द्रीय कार्यसमिति" भन्नाले बिधान बमोजिम गठन हुने केन्द्रीय कार्यसमितिलाई जनाउने छ ।** ड) **"प्रदेश सभा" भन्नाले सम्बन्धित प्रदेशभित्र कार्यरत यस संस्थाका सदस्यहरु सम्मिलित सभालाई जनाउने छ।** ढ) **"प्रदेश समिति" भन्नाले नेपालका सबै प्रदेश स्थित यस संस्थाका समितिलाई जनाउने छ।** ण) **"स्थानीय केन्द्र" भन्नाले देशका एक वा एक भन्दा बढि स्थानीय तहमा रहेका यस संस्थाको केन्द्रलाई जनाउनेछ।** त) **"स्थानीय सभा" भन्नाले सम्बन्धित स्थानीय केन्द्र भित्र कार्यरत यस संस्थाका सदस्यहरु सम्मिलित सभालाई जनाउने छ।** थ) **"स्थानीय समिति" भन्नाले यस संस्थाको स्थानीय केन्द्रको समितिलाई जनाउनेछ।** ❖	
परिच्छेद ३ दफा ८: सदस्यको योग्यता क) ☞१६☜ वर्ष उमेर पुगेको हुनुपर्ने छ। ख) नेपाली नागरिक हुनुपर्ने छ। ग) अन्य संस्थाको रकम हिनामिना नगरेको ।	परिच्छेद ३ दफा ८: सदस्यको योग्यता क) ❖१८❖ वर्ष उमेर पुगेको हुनुपर्ने छ। ख) नेपाली नागरिक हुनुपर्ने छ। ग) अन्य संस्थाको रकम हिनामिना नगरेको । घ) नैतिक पतन देखिने अभियोगमा अदालतद्वारा दोषी प्रमाणित नभएको ।	ईन्जिनियर भन्नाले आर्किटेक्ट समेतलाई बुझाउने हुनाले

☞ हटाईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
घ) नैतिक पतन देखिने अभियोगमा अदालतद्वारा दोषी प्रमाणित नभएको । ङ) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तिमा इन्जिनीयरिंग बिषयमा स्नातक वा सो भन्दा माथिको डिग्री लिई नेपाल इन्जिनीयर्स एशोसियसनको सदस्य भएका व्यक्ति यस संस्थाको सदस्य हुन योग्य हुनेछ । च) ☞ *कार्य समितिको सदस्य हुनका लागि मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तिमा इन्जिनीयरिंग बिषयमा स्नातक वा सो भन्दा माथिको डिग्री प्राप्त गरि कम्तिमा ५ बर्षको अनुभव प्राप्त गरि कम्तिमा २ बर्ष देखि यस संस्थामा अनिबार्य रुपमा आबद्ध भएको हुनुपर्ने छ। तर पहिलो कार्य समिति गठनका लागि २ बर्षको कार्यअवधि भने लागु हुने छैन ।* ☜ छ) योग्यता पुगेको व्यक्तिलाई सदस्यता दिने सम्बन्धि अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार समितिमा निहित रहने छ।	ङ) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट इन्जिनीयरिंग ❖ **वा आर्किटेक्ट** ❖ बिषयमा कम्तिमा स्नातक वा सो भन्दा माथिको डिग्री लिई नेपाल इन्जिनियर्स एशोसियसनको सदस्य भएका व्यक्ति यस संस्थाको सदस्य हुन योग्य हुनेछ । च) योग्यता पुगेको व्यक्तिलाई सदस्यता दिने सम्बन्धि अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार ❖**केन्द्रीय कार्य** ❖समितिमा निहित रहनेछ।	
☞ *परिच्छेद ३ दफा ९: देहायको अवस्थामा कुनै व्यक्ति संस्थाको सदस्यतामा बहाल रहने छैन ।* *क) दफा ८ बमोजिम सदस्यता लिन नसक्ने भएमा ।* *ख) सदस्यले आफ्नो पदबाट दिएको राजिनामा स्वीकृत भएमा।* *ग) साधारण सभाबाट २/३ को बहुमतले संस्थाको सदस्यपदबाट हटाउने प्रस्ताब पास गरेमा ।* *घ) निजको मृत्यु भएमा ।* *ङ) संस्थाको कामकारबाहीमा वेइमानी वा बदनियत गरेको कुरा अदालतबाट प्रमाणित भएमा ।*	❖**परिच्छेद ३ दफा ९: सदस्यताको बन्देज, खारेजी वा समाप्ति** **क) सदस्यताबाट दिईएको राजीनामा केन्द्रीय कार्यसमितिबाट स्वीकृत भएमा ।** **ख) सदस्यको निधन भएमा, मानसिक असन्तुलन भएमा वा तोकिएको योग्यता कायम नरहेमा ।** **ग) साधारण सभाले संस्थाको सदस्यपदबाट हटाउने प्रस्ताब पास गरेमा ।** **घ) तोकिएको बार्षिक शुल्क लगातार १ बर्षभन्दा बढी समयसम्म नतिर्ने वा संस्थालाई बुझाउनुपर्ने अन्य कुनै रकम निर्धारित समयमा नबुझाउने सदस्यलाई केन्द्रीय कार्यसमितिले रकम नबुझाउन्जेल**	समयानुकुल सदस्यता सम्बन्धि ब्यबस्थामा संसोधन गर्नुपर्ने भएकोले

☞ हटाईएको व्यवस्था

❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
च) *यस बिधान बमोजिम संस्थाले गर्न नहुने भनि तोकिएको कुनै कार्य गरेमा कुनै व्यक्तिलाई संस्थाको सदस्य नियुक्ति हुन वा बहाल रहन अयोग्य ठहराउनु भन्दा माथि संस्थाले निजलाई सो कुरालाई सूचना दिई सफाईको सबुत पेश गर्ने मौका दिनुपर्नेछ|* ☜	**सम्मका लागि मताधिकार लगायत सबै किसिमका अधिकार सहुलियतहरुबाट बञ्चित गर्न सक्नेछ। तर त्यस्ता सदस्यहरुले उक्त रकम बुझाएपछि यो उपदफाको बन्देज स्वत: समाप्त हुनेछ।** ङ) **सदस्यले विधान वा यस अन्तर्गत बनेका नियम उपनियम उल्लंघन गरेमा अथवा आफ्नो समुदायको हित विरुद्ध कार्य गरेमा अथवा तोकिएको आचारसंहिता उल्लंघन गरेमा निजलाई केन्द्रीय कार्यसमितिको तत्काल कायम रहेको सदस्य शंख्याको दुई तिहाई बहुमतको निर्णयले सदस्यता निलम्बन गर्न सकिनेछ। त्यसरी निलम्बन गर्दा सम्बन्धित सदस्यलाई आफ्नो निर्दोषिता प्रमाणित गर्न आफ्नो प्रतिरक्षा गर्न पाउने अधिकारबाट बञ्चित गरिने छैन। केन्द्रीय कार्यसमितिको निष्काशनको निर्णय माथि चित्त नबुझ्ने सम्बन्धित व्यक्तिले आगामी साधारण सभा वा बिशेष साधारण सभामा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ। तर यस्तो निर्णय उपर पुनरावेदन गर्न पाइने साधारणसभा बस्नु वीचको अवधीभर यस्तो निष्काशित व्यक्ति संस्थाको सदस्यताको हैसियतबाट प्राप्त सबै अधिकार र सुविधाबाट बञ्चित रहनेछ।** ❖	
परिच्छेद ३ दफा १० सदस्यताको प्रकार क) संस्थापक सदस्य: विधानको अनुसूचीमा संलग्न *साधारण* सदस्यहरु यस संस्थाका संस्थापक सदस्य मानिने छन्| यस्ता सदस्यले सदस्यता बापत रु.२,०००/-(दुई हजार मात्र) शुल्क भुक्तानी गर्नुपर्ने छ| ख) साधारण सदस्य: यस विधान बमोजिम संस्थाको सदस्यता लिनका लागि ☞ *मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट इन्जिनियरिङ विषयमा स्नातक वा सो भन्दा माथिको डिग्री प्राप्त गरी नेपाल इन्जिनियर्स एशोसियसनको सदस्य प्राप्त*	परिच्छेद ३ दफा १० सदस्यताको प्रकार क) संस्थापक सदस्य: विधानको अनुसूची १ मा संलग्न सदस्यहरु यस संस्थाका संस्थापक सदस्य मानिने छन्| यस्ता सदस्यले संस्था दर्ता गर्दाका बखत सदस्यता बापत रु.२,०००/-(दुई हजार मात्र) शुल्क भुक्तानी गर्नुपर्ने छ| **ख) ❖ आजीवन सदस्य: यस विधान बमोजिम संस्थाको आजीवन सदस्यता लिनका लागि परिच्छेद ३ दफा ८ बमोजिमको योग्यता पुगेका व्यक्तिले केन्द्रीय कार्यसमितिले तोकेबमोजिमको सदस्यता शुल्क बुझाई तोकिएको ढांचामा निबेदन दिई संस्थाको आजीवन**	समयानुकुल सदस्यता सम्बन्धि ब्यबस्थामा संसोधन गर्नुपर्ने भएकोले

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
गरेको व्यक्तीलाई प्रवेश शुल्क वापत रु. ३००÷– (तिन सय) रुपैया लिई कार्य समितिको निर्णयले साधारण सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ । यस्ता सदस्यले वार्षिक नविकरण दस्तुर रु २००÷– (दुई सय) तिर्नुपर्नेछ । साधारण सदस्यता प्रत्येक वर्षको आषाढ मसान्तसम्म नविकरण गराई सक्नु पर्नेछ । सदस्यता दिने वा नदिने अधिकार कार्य समितिमा निहित रहनेछ । ☜	**सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन । आजीवन सदस्यले आफ्नो सदस्यता नबिकरण गर्नु पर्ने छैन ।** ❖ ग) साधारण सदस्य: यस विधान बमोजिम संस्थाको साधारण सदस्यता लिनका लागि **❖परिच्छेद ३ दफा ८ बमोजिमको योग्यता पुगेका व्यक्तिले केन्द्रीय कार्यसमितिले तोकेबमोजिमको सदस्यता शुल्क बुझाई तोकिएको ढांचामा निबेदन दिई संस्थाको साधारण सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन । साधारण सदस्यता प्रत्येक बर्षको आषाढ मसान्तसम्म नविकरण गराई सक्नु पर्नेछ ।** ❖	
☞ *परिच्छेद ३ दफा ११: संस्थाको सदस्य हुन वा बहाल रहन नसक्ने अवस्था* *क) १६ बर्ष उमेर नपुगेको ।* *ख) गैर नेपाली नागरिक ।* *ग) मृत्यु भएमा वा मानसिक सन्तुलन ठिक नभएमा ।* *घ) कुनै सामाजिक संघ संस्थाको रकम हिनामिना गरेमा । नैतिक पतन देखिने अभियोगमा अदालत द्वारा दोषी प्रमाणित भएमा ।* ☜	*हटाईएको*	परिच्छेद ३ दफा ९: मा यस सम्बन्धि व्यवस्था राखिएको ले
☞*साबिकमा व्यवस्था नभएको* ☜	**❖ परिच्छेद ३ दफा ११ सदस्यको कर्तव्य र अधिकार:** **क) कर्तब्य: संस्थाको सबै सदस्यले देहायमा लेखिएका कर्तब्यहरु पालना गर्नुपर्ने छ।** **अ) संस्थाको हित र मर्यादा कायम राख्न सदा तत्पर रहने ।** **आ) आ–आफ्नो पेशा अन्तर्गत रही संस्थालाई अहित हुने कुनैपनि कार्य नगर्ने।** **इ) संस्थालाई बुझाउनुपर्ने शुल्कहरु समयमा बुझाउने ।** **ई) संस्थाको मातहत वा सहयोगमा हुने कुनैपनि क्रियाकलापका आयोजनामा सक्दो सहयोग गर्ने ।**	समयानुकुल सदस्यता सम्बन्धि ब्यबस्थामा थप परिभाषित गर्नुपर्ने भएकोले

☞ *हटाईएको व्यवस्था*

❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	उ) कुनै सदस्यको कर्तव्य तथा अधिकारमा वाधा र हानी नोक्सानी नगरि संस्थाको उद्देश्य प्राप्ति तथा कृयाकलापमा, सक्रिय रुपले भाग लिने । ऊ) आफ्नो ठेगाना परिवर्तन भएमा वा गर्न चाहेमा यथाशिघ्र संस्थालाई सूचना दिने । ऋ) तोकिएको आचार संहिता पालना गर्ने । ख) अधिकार: देहायमा लेखिएका कुरा विधानको दफा ९ (घ) बमोजिमको अवस्था नरहेका सदस्यका सास्वत अधिकार हुनेछन् । अ) सबै प्रकारका सदस्यहरुले संस्थाको साधारण सभा, विशेष साधारण सभा र राष्ट्रिय सम्मेलनहरुमा भाग लिन पाउने छन् र यस्ता सभाहरुमा कुनैपनि निर्णयका लागि योग्य हुनेछन् । आ) सबै प्रकारका सदस्यहरुले संस्थाको आयोजनामा भएको वादविवाद, व्याख्यान, सम्मेलन, सभा, गोष्ठी, मनोरञ्जन साथै अन्य कार्यक्रमहरुमा समान रुपले भाग लिन पाउने छन् । इ) सबै प्रकारका सदस्यहरुले यस विधान अन्तर्गत बनेको नियम उपनियमहरुले दिएको अन्य सुविधाहरु समान रुपले उपभोग गर्न पाउने छन् । ❖	
☞ *परिच्छेद ३ दफा १२: सदस्यताको समाप्ति* *क) नेपाली नागरिकता परित्याग गरेमा ।* *ख) मानसिक सन्तुलन गुमाएको प्रमाणित भएमा ।* *ग) राजिनामा दिई सदस्यता परित्याग गरेमा ।* *घ) समयमानै सदस्यता नवीकरण नगराएमा ।* *ङ) विधान बमोजिमको योग्यता नरहेमा ।* *च) मृत्यु भएमा ।* *छ) निज उपर लगाईएको अविश्वासको प्रस्ताब पारित भएमा ।*	*हटाईएको*	परिच्छेद ३ दफा ९: मा यस सम्बन्धि व्यवस्था राखिएको ले

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
ज) संस्था हित बिपरित काम गरेको प्रमाणित भएमा। ☜		
☞साबिकमा व्यवस्था नभएको ☜	❖ परिच्छेद ४: सभा सम्बन्धि व्यवस्था दफा १२: प्रदेश सभा तथा स्थानीय सभा सम्बन्धि व्यवस्था १) प्रदेश सभा सम्बन्धि व्यवस्था: अ) प्रदेश सभा सामान्यतया वर्षको एकपटक बस्नेछ। यस्तो सभाका लागि सभा हुनुभन्दा घटीमा २१ दिन अगावै प्रदेश समितिले सभामा छलफल हुने विषय समेत समावेश गरी प्रदेश सभाका सबै सदस्यलाई सार्वजनिक सूचना दिनु पर्ने छ। सम्बन्धित प्रदेश भित्र कार्यरत यस संस्थाका सदस्यहरु प्रदेश सभाका सदस्य हुने छन। आ) यस्तो सभामा छलफल गर्न भनी कुनै विषय समावेश गरियोस भनी घटीमा १५ जना सदस्यद्वारा समर्थित कुनै प्रस्ताव पेश हुन आएको भए प्रदेश समितिले सो समेत खुलाई प्रदेश सभामा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ। इ) बिशेष प्रदेश सभा गर्नको लागि प्रदेश समितिले निर्णय गरेमा वा कम्तिमा तत्काल कायम रहेका प्रदेश सभाका १/४ (एक चौथाई) सदस्यले कुनै विषयमा छलफल गर्ने भनी लिखित माग गरेमा त्यस्तो माग प्राप्त भएको ७ (सात) दिन भित्र १५(पन्ध्र) दिनको सूचना दिई विशेष प्रदेश सभा बोलाउनु पर्नेछ। ई) प्रदेश सभाका लागि सभा बोलाउँदाका समय कायम रहेको आवद्ध सदस्य संख्याको कम्तिमा ५१ प्रतिसत सदस्यहरुको प्रतिनिधित्व हुने गरि सदस्य स्वयं उपस्थित नभई प्रदेश/ बिशेष प्रदेश सभाको कारबाही हुने छैन। तर गणपुरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेको अवस्थामा ७ दिनको सूचना दिई पुन: बोलाइएको सभामा	संघिय संरचना अनुसारको प्राबधान राखिएको।

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	उपस्थित सदस्यहरुको संख्यालाई गणपुरक संख्या पुगेको मनिनेछ । २) स्थानीय सभा सम्बन्धि व्यवस्था: अ) स्थानीय सभा सामान्यतया वर्षको एक पटक बस्नेछ। यस्तो सभाका लागि सभा हुनु भन्दा घटीमा १५ दिन अगावै स्थानीय समितिले सभामा छलफल हुने विषय समेत समावेश गरी स्थानीय सभाका सबै सदस्यलाई सूचना दिनुपर्ने छ। सम्बन्धित प्रदेश अन्तर्गत तोकिएको स्थानीय केन्द्र भित्र कार्यरत संस्थाका सदस्यहरु स्थानीय सभाका सदस्य हुने छन। आ) यस्तो सभामा छलफल गर्न भनी कुनै विषय समावेश गरियोस भनी घटीमा ९ जना सदस्यद्वारा समर्थित कुनै प्रस्ताव पेश हुन आएको भए स्थानीय समितिले सो समेत खुलाई स्थानीय सभामा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ। इ) बिशेष स्थानीय सभा गर्नको लागि स्थानीय समितिले निर्णय गरेमा वा कम्तिमा तत्काल कायम रहेका स्थानीय सभाका १/४ (एक चौथाई) सदस्यले कुनै विषयमा छलफल गर्ने भनी लिखित माग गरेमा त्यस्तो माग प्राप्त भएको ७ (सात) दिन भित्र १५(पन्ध्र) दिनको सूचना दिई विशेष स्थानीय सभा बोलाउनु पर्नेछ। ई) स्थानीय सभाका लागि सभा बोलाउँदाका समय कायम रहेको आवद्व सदस्य संख्याको कम्तिमा ५१ प्रतिसत सदस्यहरुको प्रतिनिधित्व हुने गरि सदस्य स्वयं उपस्थित नभई स्थानीय/ बिशेष स्थानीय सभाको कारबाही हुने छैन। तर गणपुरक संख्या नपुगी	

☞ हटाईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	सभा हुन नसकेको अवस्थामा ७ दिनको सूचना दिई पुन: बोलाइएको सभामा उपस्थित सदस्यहरुको संख्यालाई गणपुरक संख्या पुगेको मनिनेछ। ❖	
परिच्छेद ४ सभा सम्बन्धि व्यवस्था दफा १३: सभा सम्बन्धि व्यवस्था क) साधारण सभा संस्थाको सर्बोच्च अंग हुनेछ । ख) साधारण सभामा आमन्त्रित सदस्यहरुको मताधिकार हुने छैन । ग) यस संस्थाको प्रथम बार्षिक साधारण सभा संस्था स्थापना भएको मितिले ६ (छ) महिना भित्रमा गरिने छ र त्यस पछिका बार्षिक साधारण सभाहरु आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ६(छ) महिना भित्र गरिने छ। घ) यस संस्थाको बार्षिक गर्नका लागि कम्तिमा २१ दिन अगावै र बिशेष साधारण सभा गर्नको लागि कम्तिमा ७ दिन अगावै सभाहुने स्थान, मिति, र छलफल गर्ने बिषय खोलि सबै सदस्य महानुभाबहरुलाई सूचना दिइनेछ । ङ) ☞ *संस्थाका कुल सदस्य शंख्याको ५१ प्रतिसत सदस्यहरुको प्रतिनिधित्व हुने गरि सदस्य स्वयं उपस्थित नभई साधारण सभा वा बिशेष साधारण सभाको कारबाही हुने छैन। तर गणपुरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेको अवस्थामा ७ दिनको सूचना दिई पुन: बोलाइएको सभामा*	दफा १३: साधारण सभा सम्बन्धि व्यवस्था क) साधारण सभा संस्थाको सर्बोच्च अंग हुनेछ। ख) साधारण सभामा आमन्त्रित सदस्यहरुको मताधिकार हुनेछैन । ग) यस संस्थाको प्रथम बार्षिक साधारण सभा संस्था स्थापना भएको मितिले ६ (छ) महिना भित्रमा गरिने छ र त्यस पछिका बार्षिक साधारण सभाहरु आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ६(छ) महिना भित्र गरिने छ। घ) यस संस्थाको बार्षिक गर्नका लागि कम्तिमा २१ दिन अगावै र बिशेष साधारण सभा गर्नको लागि कम्तिमा १५ दिन अगावै सभा हुने स्थान, मिति, र छलफल गर्ने बिषय खोलि सबै सदस्य महानुभाबहरुलाई सूचना दिइनेछ। ङ) **❖यस्तो सभामा छलफल गर्न भनी कुनै विषय समावेश गरियोस भनी घटीमा ५१ जना सदस्यद्वारा समर्थित कुनै प्रस्ताव पेश हुन आएको भए केन्द्रीय कार्यसमितिले सो समेत खुलाई सभामा प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ।** **च) यस बिधानमा अन्य व्यवस्था भएकोमा बाहेक साधारण सभाका लागि साधारण सभा बोलाउँदाका समय संस्थामा कायम रहेको सदस्य संख्याको कम्तिमा ६७ प्रतिसत (दुई तिहाई) सदस्यको उपस्थितिलाई गणपुरक संख्या मानिनेछ। तर गणपुरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेको अवस्थामा त्यसको ठिक ७ दिन पछि**	हालको प्राबधानमा थप स्पस्ट पारिएको।

☞ *हटईएको व्यवस्था*

❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
उपस्थित सदस्यहरुको संख्यालाई गणपुरक संख्या पुगेको मनिनेछ|☜ च) हरेक आर्थिक बर्ष समाप्त भएको मितिले ६(छ) महिना भित्रमा केन्द्रीय कार्यसमितिले तोकेको मिति, समय र स्थानमा संस्थाको बार्षिक साधारण सभा गरिने छ | छ) बिशेष साधारण सभा गर्नको लागि *कार्य समितिको* ☞ *बहुमतको निर्णयले* ☜ वा संस्थाका ☞ *१/३ (एक तिहाई) साधारण* ☜ सदस्यहरुले कार्य समिति समक्ष माग गरेमा त्यस्तो निर्णय वा माग भएको मितिले ७ दिन भित्र विशेष साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ, ☞ *बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ ।* ☜	**तोकिएको स्थान र समयमा पुन: बोलाइएको सभामा ५१ प्रतिसत सदस्य उपस्थित भएमा सभागर्न बाधा पुग्ने छैन दोश्रो पटक पनि गणपुरक संख्याको अभावमा सभा बस्न नसकेको खण्डमा तेश्रो पटकका लागि पुन: ठिक ७ दिन पछि तोकिएको स्थान र समयमा अर्को सभा बोलाइने छ जसमा छलफल गरि निर्णय गर्नु परेमा उक्त सभामा उपस्थित सदस्य संख्याको दुई तिहाई बहुमतले पारित हुनेछ** | ❖ छ) हरेक आर्थिक बर्ष समाप्त भएको मितिले ६(छ) महिना भित्रमा केन्द्रीय कार्यसमितिले तोकेको मिति, समय र स्थानमा संस्थाको बार्षिक साधारण सभा गरिने छ | ज) बिशेष साधारण सभा गर्नको लागि ❖ **केन्द्रीय कार्यसमितिले निर्णय गरेमा** ❖ वा कम्तिमा तत्काल कायम रहेका संस्थाका ❖ **१/४ (एक चौथाई)** ❖ सदस्यले कुनै विषयमा छलफल गर्ने भनी लिखित माग गरेमा त्यस्तो माग प्राप्त भएको मितिले ७(सात) दिन भित्र ❖**२१(एक्काइस) दिनको सूचना दिई** ❖ विशेष साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ ।	
परिच्छेद – ४ दफा १४: साधारण सभाको काम, कर्तब्य र अधिकार: क) कार्यसमितिको निर्बाचन गर्ने | ख) कार्यसमितिका पदाधिकारी एबं सदस्यहरु उपर अबिश्वासको प्रस्ताब ☞ *पारित गरि* ☜ पदमुक्त गर्ने |	दफा १४: साधारण सभा, प्रदेश सभा तथा स्थानीय सभाको काम,कर्तब्य र अधिकार १. साधारण सभाको काम कर्तब्य र अधिकार क) कार्यसमितिको निर्बाचन गर्ने |	हालको प्राबधानमा थप स्पस्ट पारिएको तथा संघिय संरचना अनुसारको प्राबधान राखिएको |

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
ग) विधानका अधिनमा रही आवस्यक नियमावली स्वीकृत गर्ने, दरबन्दी सिर्जना गर्ने, पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने | घ) लेखापरीक्षकबाट बार्षिक लेखापरीक्षण प्रतिबेदन माथि छलफल गरि अनुमोदन गर्ने र लेखापरिक्षण प्रतिबेदन देखिएका बेरुजु रकमहरु माथि छलफल गरि नियमित गर्न नमिल्ने बेरुजु रकमहरु असुल गरि फछर्योट गर्नको लागि कर्जा समितिलाई निर्देशन दिने | ङ) बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पारित गर्ने | च) लेखापरिक्षक नियुक्त गर्ने | छ) कार्य समितिलाई आवस्यक निर्देशन दिने | ज) बिधान बमोजिमका तोकिएका अन्य कार्य गर्ने | झ) संस्थाको सर्बोच्च अंगको रुपमा रही आवश्यक कार्य सम्पादन गर्ने, गराउने |	ख) कार्यसमितिका पदाधिकारी एबं सदस्यहरु उपर अबिश्वासको प्रस्ताब ❖ **आएमा उक्त प्रस्ताब माथि छलफल गरी आवस्यकता अनुसार** ❖ पदमुक्त ❖**सम्मको निर्णय** ❖ गर्ने | ग) विधानका अधिनमा रही आवस्यक नियमावली स्वीकृत गर्ने, दरबन्दी सिर्जना गर्ने, पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने | घ) लेखापरीक्षकबाट बार्षिक लेखापरीक्षण प्रतिबेदन माथि छलफल गरि अनुमोदन गर्ने र लेखापरिक्षण प्रतिबेदन देखिएका बेरुजु रकमहरु माथि छलफल गरि नियमित गर्न नमिल्ने बेरुजु रकमहरु असुल गरि फछर्योट गर्नको लागि कर्जा समितिलाई निर्देशन दिने | ङ) बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पारित गर्ने | च) लेखापरिक्षक नियुक्त गर्ने | छ) कार्य समितिलाई आवस्यक निर्देशन दिने | ज) बिधान बमोजिमका तोकिएका अन्य कार्य गर्ने | झ) संस्थाको सर्बोच्च अंगको रुपमा रही आवश्यक कार्य सम्पादन गर्ने, गराउने | २. ❖ **प्रदेश सभाको काम कर्तब्य र अधिकार** **क) प्रदेश समितिको निर्बाचनमा मतदान गर्ने |** **ख) प्रदेश समितिका पदाधिकारी एबं सदस्यहरु उपर अबिश्वासको प्रस्ताब आएमा उक्त प्रस्ताब माथि छलफल गरी आवस्यकता अनुसार पदमुक्त सम्मको निर्णय गर्ने |** **ग) साधारण सभाले प्रदेशको लागि गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्न प्रदेश समितिलाई आवस्यक निर्देशन दिने |**	

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	घ) विधानका अधिनमा रही प्रदेश समितिको लागि आवस्यक दरबन्दी सिर्जना गर्ने, पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने । ङ) प्रादेशिक बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पारित गर्ने । च) प्रदेश समितिलाई आवस्यक निर्देशन दिने । छ) बिधान बमोजिमका तोकिएका अन्य कार्य गर्ने । ज) प्रदेशको सर्बोच्च अंगको रुपमा रही आवश्यक कार्य सम्पादन गर्ने, गराउने । झ) केन्द्रीय समितिले प्रदेश समितिलाई निलम्बन गरेमा प्रदेश सभाका उपस्थित सदस्यहरु मध्ये जेस्ठ सदस्यको अध्यक्षतामा प्रदेश सभा/बिशेष प्रदेश सभा बैठक बसी निलम्बन फुकुवा वा विघटन गर्ने सम्बन्धि निर्णय गरी केन्द्रीय कार्यसमिति समक्ष लिखित निर्णय पठाउने छ । ३. स्थानीय सभाको काम कर्तब्य र अधिकार क) स्थानीय समितिको निर्बाचनमा मतदान गर्ने । ख) स्थानीय समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यहरु उपर अबिश्वासको प्रस्ताब आएमा उक्त प्रस्ताब माथि छलफल गरी आवस्यकता अनुसार पदमुक्त सम्मको निर्णय गर्ने । ग) साधारण सभा तथा प्रदेश सभाले स्थानीय समितिको लागि गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्न स्थानीय समितिलाई निर्देशन दिने। घ) विधानका अधिनमा रही स्थानीय समितिको लागि आवस्यक दरबन्दी सिर्जना गर्ने, पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने ।	

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	ङ) स्थानीय समितिको बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पारित गर्ने । च) स्थानिय समितिलाई आवस्यक निर्देशन दिने । छ) बिधान बमोजिमका तोकिएका अन्य कार्य गर्ने । ज) स्थानीय समितिको सर्बोच्च अंगको रुपमा रही आवश्यक कार्य सम्पादन गर्ने, गराउने । झ) केन्द्रीय कार्यसमिति वा प्रदेश समितिले स्थानीय समितिलाई निलम्बन गरेमा स्थानीय सभाका उपस्थित सदस्यहरु मध्ये जेस्ठ सदस्यको अध्यक्ष्यतामा स्थानीय सभा/बिशेष स्थानीय सभा बैठक बसी निलम्बन फुकुवा वा विघटन गर्ने सम्बन्धि निर्णय गरी प्रदेश समिति समक्ष लिखित निर्णय पठाउने छ । ❖	
☞ *१५: कार्यसमितिको गठन बिधि* *संस्थाको साधारण सदस्यहरुबाट निर्बाचन प्रक्रियाद्वारा निर्बाचित ११ जना सदस्यहरु मध्येबाट निम्न पदाधिकारीहरुको चयन गरि १ (एक) कार्यसमितिको गठन गरिनेछ । उक्त कार्यसमितिको कार्यकाल २ (दुई) बर्षको हुनेछ । कुनै मनासिब कारण भई निर्बाचन हुन नसकेमा कार्य समितिको निर्णयले ६ (छ) महिना सम्मको लागि कार्यकाल थप गर्न सकिनेछ । संस्था दर्ता भई विधिवत रुपमा प्रथम बार्षिक साधारण सभा नभएसम्मको लागि संस्था दर्ता गर्ने तदर्थ समितिलाई नै यस बिधान अनुसार गठित कार्यसमितिले अधिकार प्राप्त हुनेछ ।* *क) अध्यक्ष – १ (एक)* *ख) उपाध्यक्ष – १ (एक)*	❖ दफा १५: केन्द्रीय कार्यसमिति, प्रदेश समिति तथा स्थानीय समितिको गठन बिधि १. केन्द्रीय कार्यसमितिको गठन बिधि क) संस्थाको साधारण सदस्यहरु बाट २५ जना निम्न पदाधिकारी सहितको केन्द्रिय कार्यसमिति गठन गरिने छ। केन्द्रीय कार्यसमितिको कार्यकाल २ बर्षको हुनेछ। अ) अध्यक्ष -१ आ) उपाध्यक्ष - १ इ) महासचिब - १ ई) उप-महासचिब -१ उ) कोषाध्यक्ष -१ ऊ) केन्द्रीय सदस्यहरु: - ७ : संस्थाका प्रदेश सभापतिहरु (पदेन सदस्य)	संघिय संरचना अनुसारको प्राबधान समायोजन गरिएको ।

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
ग) महासचिब - १ (एक) घ) उप महासचिब - १ (एक) ङ) कोषाध्यक्ष – १ (एक) च) सदस्यहरु – ६ (छ) जम्मा – ११ (एघार) कार्य समितिका पदाधिकारी एबं सदस्यहरुको पद कुनै कारणबस रिक्त हुन आएमा पुन: निर्बाचन नहुन्जेलसम्म बाँकि अवधिको लागि योग्यता पुगेका संस्थाका सदस्यहरु मध्येबाट कार्य समितिले मनोनयन गर्नेछ । ☜	ऋ) केन्द्रीय सदस्यहरु - १३ : निर्बाचित केन्द्रीय सदस्यहरु ख) केन्द्रिय कार्यसिमितिको अध्यक्षले राजिनामा दिनु परेमा उपाध्यक्ष मार्फत र अन्य पधाधिकारी तथा सदस्यले अध्यक्ष मार्फत केन्द्रीय कार्यसमितिमा पेश गर्नु पर्ने छ । ग) केन्द्रीय कार्यसमितिका पदाधिकारी एबं सदस्यहरुको पद कुनै कारणबस रिक्त हुन आएमा पुन: निर्बाचन नहुन्जेलसम्म बाँकि अवधिको लागि योग्यता पुगेका संस्थाका सदस्यहरु मध्येबाट केन्द्रीय कार्यसमितिले मनोनयन गर्नेछ। २. प्रदेश समितिको गठन बिधि क) प्रदेश सभाका सदस्यहरुबाट १५ जना निम्न पदाधिकारी सहितको प्रदेश समिति गठन गरिने छ। प्रदेश समितिको कार्यकाल २ बर्षको हुनेछ। अ) सभापति -१ आ) उप सभापति – १ इ) सचिब - १ ई) सहसचिब - १ उ) कोषाध्यक्ष - १ ऊ) सदस्य - १० ख) प्रदेश समितिको सभापतिले राजिनामा दिनु परेमा उपसभापति मार्फत र अन्य पधाधिकारी तथा सदस्यले सभापति मार्फत प्रदेश समितिमा पेश गर्नु पर्ने छ । ग) प्रदेश समितिका पदाधिकारी एबं सदस्यहरुको पद कुनै कारणबस रिक्त हुन आएमा पुन: निर्बाचन नहुन्जेलसम्म बाँकि अवधिको	

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	लागि योग्यता पुगेका संस्थाका सदस्यहरु मध्येबाट प्रदेश समितिले मनोनयन गर्नेछ| ३. स्थानीय समितिको गठन बिधि क) स्थानीय समितिका सदस्यहरु बाट ९ जना निम्न पदाधिकारी सहितको प्रदेश समिति गठन गरिने छ। स्थानीय समितिको कार्यकाल २ बर्षको हुनेछ| अ) सभापति -१ आ) उप सभापति – १ इ) सचिब - १ ई) कोषाध्यक्ष - १ उ) सदस्य - ५ ख) स्थानीय समितिको सभापतिले राजिनामा दिनु परेमा उप सभापति मार्फत र अन्य पदाधिकारी तथा सदस्यले सभापति मार्फत स्थानीय समितिमा पेश गर्नु पर्ने छ । ग) स्थानीय समितिका पदाधिकारी एबं सदस्यहरुको पद कुनै कारणबस रिक्त हुन आएमा पुन: निर्बाचन नहुन्जेलसम्म बाँकि अवधिको लागि योग्यता पुगेका संस्थाका सदस्यहरु मध्येबाट स्थानीय समितिले मनोनयन गर्नेछ| ❖	
☞ दफा १६: कार्यसमितिको काम कर्तब्य र अधिकार *क) यस बिधान बमोजिमको व्यवस्था पालना गरि साधारण सभाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने |* *ख) संस्थाको बार्षिक कार्यक्रम र बजेट साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने |*	दफा १६: ❖ केन्द्रीय ❖ कार्यसमिति, ❖ प्रदेश समिति, तथा स्थानीय समितिको कर्तव्य र अधिकार: १. केन्द्रीय कार्यसमितिको कर्तव्य र अधिकार: क) कर्तब्य: अ) संस्थाको दैनिक कार्य सञ्चालन गर्नेछ ।	संघिय संरचना अनुसारको प्राबधान समायोजन गरिएको |

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
ग) संस्थाको हित हुने कार्यमा कार्यक्रम संचालन गर्ने । *घ) संस्थाको उद्देस्य प्राप्तिमा उपलब्ध साधन र स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्ने ।* *ङ) साधारण सभा प्रति उत्तरदायी हुने ।* *च) आपनो कार्यअबधिभरका लागि उपयुक्त व्यक्तिको सल्लाहकार समिति वा अन्य समिति, उपसमितिको गठन गर्ने र आवश्यकता अनुरुप कामको बांडफांड गर्ने।* *छ) संस्थाको क्रियाकलाप सम्पादन गर्ने कार्ययोजना बनाउने, स्रोत जुटाउने, कार्यन्वयन गर्ने, सुपरिबेक्षण, अनुगमन र मुल्यांकन गर्ने, गराउने ।* *ज) संस्थाको सम्पतिको सुरक्षा र आम्दानी खर्च ब्यबस्थापन मिलाउने ।* *झ) संस्थाको निम्ति आवस्यक बियम विनियमहरु बनाउने र कार्यन्वयन गर्ने, गराउने ।* *ञ) संस्थाको नेतृत्वदायी भूमिकाको निर्वाह गर्ने ।* *ट) संस्थाको तर्फ बाट प्रतिनिधित्व गर्ने वा प्रतिनिधि तोक्ने।* ☜	**आ) कार्यसमिति विधान र साधारण सभाका नीति निर्देशन अन्तर्गत रही संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिको निमित्त कार्यरत रहनेछ ।** **इ) साधारण सभाद्वारा पारित नीति, निर्देशन एवं निर्णयहरुको पालना तथा कार्यान्वयन गर्नेछ ।** **ई) दैनिक तथा वार्षिक कार्यक्रमहरुको तर्जुमा सञ्चालन एवं कार्यान्वयन गर्नेछ ।** **उ) संस्थाको उद्देश्य प्राप्ति र समुन्तिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नेछ ।** **ऊ) आफ्नो कार्यकाल भित्र कम्तिमा एउटा राष्ट्रिय सम्मेलनको आयोजना गर्ने छ । यस्तो सम्मेलनमा बढी भन्दा बढी सदस्यहरुलाई भाग लिने मौका दिइ समसामयिक विषयमा सम्मेलन आयोजना गरिनेछ ।** **ऋ) साधारण सभा समक्ष लिखित वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नेछ ।** **ऌ) संस्थाको दैनिक काम कारवाही प्रति पूर्ण उत्तरदायी रहनुपर्नेछ ।** **ख) अधिकार:** अ) कार्यसमितिले विधान अन्तर्गत रही आवस्यकता अनुसार नियम, उपनियम, तथा कार्यविधिहरु बनाउन, संशोधन गर्न र खारेजी गर्न सक्नेछ । आ) प्रदेश समितिको सिफारिशमा स्थानीय केन्द्र गठनको स्वीकृति प्रदान गर्ने । इ) प्रदेश समिति तथा स्थानीय समितिलाई आबस्यक निर्देशन तथा मार्गदर्शन गर्नेछ।	

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	ई) कुनै प्रदेश समिति वा स्थानीय समितिले लिखित निर्देशन / मार्गदर्शन पालना नगरेमा वा संस्थाको उद्देस्य हित बिपरित कार्य गरेको पाइएमा त्यस्तो प्रदेश समिति वा स्थानीय समितिलाई केन्द्रीय कार्यसमितिका तत्काल कायम रहेका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु मध्येको दुई तिहाई सदस्यले आबस्यक निर्णय गरि निलम्बन सम्मको निर्णय गरि बिघटनको लागि सम्वंधित प्रदेश वा स्थानीय सभालाई शिफारिस गर्न सक्नेछ। उ) केन्द्रीय कार्यसमितिले निलम्बन गरेको सम्बन्धित प्रदेश सभा वा स्थानीय सभाले बिघटनको निर्णय गरेमा प्रदेश समितिको हकमा केन्द्रीय कार्यसमिति तथा स्थानीय समितिको हकमा सम्बन्धित प्रदेश समितिले बढीमा बाँकि अवधिको लागि तदर्थ समिति गठन गर्नेछ । ऊ) संस्थाको हित तथा लाभ हुने काम गर्न सक्नेछ । ऋ) संस्थाले चलअचल सम्पत्तिको नियन्त्रण, संरक्षण, खर्च एवं खरिद बिक्री गर्न सक्नेछ । ऌ) यस विधानले दिएको र विधान अन्तर्गत बनेको नियम उप–नियमले दिएका अन्य अधिकार प्रयोग गर्न सक्नेछ । २. प्रदेश समितिको कर्तव्य र अधिकार: क) कर्तब्य: अ) प्रदेश समितिले गर्नुपर्ने दैनिक कार्य सञ्चालन गर्नेछ । आ) प्रदेश समिति विधान र प्रदेश सभाका नीति निर्देशन अन्तर्गत रही संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिको निमित्त कार्यरत रहनेछ ।	

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	इ) केन्द्रीय कार्यसमितिले दिएको लिखित निर्देशन पालना गर्नेछ। ई) प्रदेश सभाद्वारा पारित नीति, निर्देशन एवं निर्णयहरुको पालना तथा कार्यान्वयन गर्नेछ। उ) प्रदेश स्तरीय दैनिक तथा वार्षिक कार्यक्रमहरुको तर्जुमा सञ्चालन एवं कार्यान्वयन गर्नेछ। ऊ) संस्थाको उद्देश्य प्राप्ति र समुन्तिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नेछ। ऋ) आफ्नो कार्यकाल भित्र कम्तिमा एउटा प्रदेश स्तरको सम्मेलनको आयोजना गर्ने छ। यस्तो सम्मेलनमा प्रदेशका बढी भन्दा बढी सदस्यहरुलाई भाग लिने मौका दिइ समसामयिक विषयमा सम्मेलन आयोजना गरिनेछ। ऌ) प्रदेश सभा समक्ष लिखित वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नेछ। ऍ) प्रदेश समितिले गर्नु पर्ने दैनिक काम कारवाही प्रति पूर्ण उत्तरदायी रहनुपर्नेछ। ख) अधिकार: अ) स्थानीय समितिको गठनको माग भई आएमा आबस्यकता हेरी गठनको लागि केन्द्रीय कार्य समिति समक्ष सिफारिस गर्नेछ। आ) स्थानीय समितिलाई आबस्यक निर्देशन तथा मार्गदर्शन गर्ने छ। इ) कुनै स्थानीय समितिले लिखित निर्देशन / मार्गदर्शन पालना नगरेमा वा संस्थाको उद्देश्य/ हित बिपरित कार्य गरेको पाईएमा त्यस्तो स्थानीय समितिलाई प्रदेश समितिका तत्काल कायम रहेका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु मध्येको दुई तिहाई सदस्यले	

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	आबस्यक निर्णय गरि निलम्बन सम्मको निर्णय गरि बिघटनको लागि स्थानीय सभालाई सिफरिस गर्न सक्नेछ। ई) केन्द्रीय कार्यसमिति वा प्रदेश समितिले कुनै स्थानीय समितिलाई निलम्बन गरेकोमा त्यस स्थानीय सभाले समिति बिघटनको निर्णय गरेमा प्रदेश समितिले बढीमा बाँकि अवधिको लागि तदर्थ स्थानीय समिति गठन गर्नेछ । उ) प्रदेश समिति अन्तर्गत रहेका चलअचल सम्पत्तिको नियन्त्रण, संरक्षण, खर्च एवं खरिदबिक्री गर्न सक्नेछ । ऊ) यस विधानले दिएको र विधान अन्तर्गत बनेको नियम उप–नियमले दिएका अन्य अधिकार प्रयोग गर्न सक्नेछ । ३. स्थानीय समितिको कर्तव्य र अधिकार: क) कर्तब्य: अ) स्थानीय समितिले गर्नुपर्ने दैनिक कार्य सञ्चालन गर्नेछ । आ) स्थानीय समिति विधान र स्थानीय सभाका नीति निर्देशन अन्तर्गत रही संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिको निमित्त कार्यरत रहनेछ । इ) केन्द्रीय कार्यसमिति तथा प्रदेश समितिले दिएको निर्देशन पालना गर्नेछ । ई) स्थानीय सभाद्वारा पारित नीति, निर्देशन एवं निर्णयहरुको पालना तथा कार्यान्वयन गर्नेछ । उ) स्थानिय सभा समक्ष लिखित वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नेछ । ऊ) संस्थाको दैनिक काम कारवाही प्रति पूर्ण उत्तरदायी रहनुपर्नेछ । ख) अधिकार:	

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	अ) स्थानीय समितिले संस्थाका सदस्यहरुको क्षमता अभिब्रिद्दी लगायत स्थानीयरूपमा आबस्यक कार्यक्रमहरु आयोजना गर्नेछ। ❖	
परिच्छेद ४ दफा १७ कार्यसमितिको बैठक क) ☞ *कार्यसमितिको बैठक कम्तिमा ३ महिनाको एक पटक नघटने गरि अध्यक्षले तोकेको मिति र समयमा बस्ने छ।* ☜ ख) कार्यसमितिका बहुमत सदस्यहरुले लिखित माग गरेमा त्यस्तो माग गरेको मितिले ७ दिन भित्र अध्यक्षले जुनसुकै समयमा पनि बैठक बोलाउनु पर्ने छ। ग) कार्यसमितिको बैठकमा सदस्य स्वयं उपस्थित हुनुपर्ने छ र ☞ *बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ।* घ) *कार्य समितिको गणपुरक संख्या ५१ प्रतिसत हुनेछ र बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ।* ङ) *कार्य समितिको बैठक अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले गर्नेछ। अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्यहरु मध्येबाट तोकिएका व्यक्तिले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ।* च) *कार्यसमितिको बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्नेछ।* ☜ छ) कार्यसमितिको बैठक छलफल भएमा बिषय र तत्सम्बन्धमा भएको निर्णयको विवरण छुट्टै किताबमा	परिच्छेद ४ दफा १७ कार्यसमितिको बैठक र गणपुरक संख्या १. ❖ **केन्द्रीय** ❖ कार्यसमितिको बैठक क) केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठक ❖ **साधारणतया प्रत्येक दुई महिनाको एकपटक कम्तिमा ४८ घन्टाको पूर्व सुचनामा बस्नेछ। तर विशेष परिस्थितिहरुमा २४ घण्टाको सूचना दिई अध्यक्षले बैठक बोलाउन सकिने छ।** ❖ ख) कार्यसमितिका बहुमत सदस्यहरुले लिखित माग गरेमा त्यस्तो माग गरेको मितिले ७ दिन भित्र अध्यक्षले जुनसुकै समयमा पनि बैठक बोलाउनु पर्ने छ। ग) कार्यसमितिको बैठकमा सदस्य स्वयं उपस्थित हुनुपर्ने छ। घ) ❖**कार्यसमितिको बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्नेछ।** ❖ ङ) कार्यसमितिको बैठक छलफल भएमा बिषय र तत्सम्बन्धमा भएको निर्णयको विवरण छुट्टै किताबमा लेखि रख्नुपर्नेछ र सो निर्णय विवरणमा बैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यहरुले सहि गर्नु पर्नेछ। २. ❖ **गणपूरक संख्या:** क) **यस बिधानमा अन्यथा लेखिएको बाहेक केन्द्रिय कार्यसमितिको गणपुरक संख्या केन्द्रिय कार्यसमितिका पदाधिकारी तथा**	हालको व्यवस्थामा थप स्पस्ट पारिएको

☞ *हटईएको व्यवस्था*

❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
लेखि रख्नुपर्नेछ र सो निर्णय विवरणमा बैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यहरुले सहि गर्नु पर्नेछ। ज) ☞ *संस्थाले गर्ने भनिएको सम्पूर्ण कार्य कार्य समिति निर्णय हुनेछ।* ☜	**निर्बाचित केन्द्रीय सदस्यहरु गरि अठार जना मध्ये ५१ % उपस्थित भएमा गणपुरक संख्या पुरा भएको मानिनेछ।** ❖	
१८) सल्लाहकार समितिको गठन १ यस संस्थाका संस्थापक सदस्यहरु ☞ *मध्ये र संस्थामा अध्यक्ष भई कार्यकाल निवृत्त भएका व्यक्तिहरु मध्यबाट मात्र कार्यसमितिको निर्णयले बढीमा ११ जना सदस्य रहेको एक सल्लाहकार समिति गठन गर्न सकिने छ।* ☜ २ विधानको परिधिभित्र रही कार्यसमितिले अवास्यकतानुसार अन्य समिति, उपसमितिको पनि गठन गर्न सक्नेछ। ३ ☞ *यस बिधानको परिधिभित्र रही कार्यसमितिले इन्जिनीयरिंग क्षेत्रमा उल्लेखनिय कार्य गरेका विभिन्न व्यक्तित्वहरु मनोनयन गरि कार्य समितिले अवाश्यकतानुसरका समिति एवं उप समिति गठन गर्न सक्ने छ।* ☜	१८. सल्लाहकार समिति तथा बिभागहरुको गठन १. यस संस्थाका संस्थापक सदस्यहरु, ❖ **पूर्व अध्यक्षहरु तथा यस संस्थालाई बिशेष योगदान पुर्याएका सदस्यहरु मध्ये एघार सदस्यीय सल्लाहकार समिति गठन केन्द्रीय कार्यसमितिले गर्नेछ। यसरी गठन गरिने सल्लाहकार समिति केन्द्रिय कार्यसमिति गठन भएको ३ (तिन) महिना भित्र गठन गरिसक्नु पर्नेछ।** २. **संस्था संचालनमा सहयोग हुने गरि संस्थाका सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि केन्द्रीय कार्यसमितिले निम्न लिखित विभागहरु गठन गर्ने छ। यसरी गठन गरिने बिभाग केन्द्रिय कार्यसमिति गठन भएको ३ (तिन) महिना भित्र गठन गरिसक्नु पर्नेछ।** क) **सिडेन शैक्षिक समन्वय बिभाग: सैक्षिक क्षेत्रमा क्रियासिल संस्थाका सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि गठन गरिने छ।** ख) **सिडेन पुर्बधार समन्वय बिभाग: पुर्बधार क्षेत्रमा क्रियासिल संस्थाका सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि गठन गरिने छ।**	संस्थाको पेशागत क्रियाकलाप आगाडी बढाउन समयानुकुल संसोधन तथा थप गर्न वान्छनीय भएकोले।

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	ग) **सिडेन उर्जा समन्वय बिभाग: उर्जा क्षेत्रमा क्रियासिल संस्थाका सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि गठन गरिने छ।** घ) **सिडेन सूचना तथा प्रबिधि समन्वय बिभाग: सूचना तथा प्रबिधि क्षेत्रमा क्रियासिल संस्थाका सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि गठन गरिने छ।** ङ) **सिडेन उद्यमशिलता समन्वय बिभाग: विभिन्न उद्यमशिल क्षेत्रमा क्रियासिल संस्थाका सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि गठन गरिने छ।** च) **सिडेन महिला इन्जिनीयर समन्वय बिभाग : विभिन्न क्षेत्रमा क्रियासिल संस्थाका महिला सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि गठन गरिने छ।** छ) **सिडेन जेस्ठ इन्जिनियर समन्वय बिभाग: विभिन्न क्षेत्रमा क्रियासिल संस्थाका ६० वर्ष उमेर पुगेका सदस्यहरु मध्येबाट एक संयोजक सहित सात सदस्य रहने गरि गठन गरिने छ।** ❖ ३ विधानको परिधिभित्र रही कार्यसमितिले अवास्यकतानुसार अन्य समिति, उपसमितिको पनि गठन गर्न सक्नेछ।	
परिच्छेद ५ (पाँच) पदाधिकारीहरुको कर्तब्य र अधिकार १९. पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार: १. अध्यक्ष क) समिति र सभाको बैठकको अधक्ष्यता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने। ख) निर्णायक मत दिने।	परिच्छेद ५ (पाँच): पदाधिकारीहरुको कर्तब्य र अधिकार १९. ❖**केन्द्रीय कार्यसमितिका** ❖ पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार: क) अध्यक्ष अ) समिति र सभाको बैठकको अधक्ष्यता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने।	स्पस्ट पारिएको।

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
ग) संस्थाको नेतृत्व गर्ने। घ) आवश्यकता अनुसार बैठक बोलाउन महासचिवलाई निर्देशन दिने। ङ) अन्य पदाधिकारी एबम सदस्यहरुलाई कामको बाडफाड गर्ने। च) अभिलेख प्रमाणित गर्ने। छ) यस बिधान अनुसार अध्यक्षले गर्नुपर्ने कामहरु गर्ने। २. उपाध्यक्ष क) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा समिति र सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने। ख) यस बिधान अनुसार कार्यसमिति र अध्यक्षले तोकेको अन्य जिम्मेबारी पुरागर्ने। ३. महासचिब क) संस्थाको दैनिक प्रशासनिक कार्यको निरीक्षण, नियन्त्रण, सुपरिवेक्षण गरि प्रशासन संचालन गर्ने गराउने। ख) संस्थाको सचिवालयको रेखदेख र संचालन गर्ने गराउने। ग) संस्थाका सभा र कार्यसमितिको बैठकबाट पारित निर्णयहरु एबं सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरुबाट निर्देशित कुराहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने। घ) यस सस्थासंग सम्बन्धित कुनै निकायमा पेश गर्नुपर्ने निर्णयहरु सूचना,कागजात आदि यथाशक्य समएमा पेश गर्ने गराउने। ङ) साथमा पर्न एक निबेदनहरु आवश्यक निर्णयार्थ कार्यसमिति एबं सभाहरुमा पेश गर्ने, गराउने। च) सस्थाबाट गरिने सभा एबम बैठकको अभिलेख राख्ने।	आ) निर्णायक मत दिने। इ) सस्थाको नेतृत्व गर्ने। ई) आवश्यकता अनुसार बैठक बोलाउन महासचिवलाई निर्देशन दिने। उ) अन्य पदाधिकारी एबम सदस्यहरुलाई कामको बाडफाड गर्ने। ऊ) अभिलेख प्रमाणित गर्ने। ऋ) यस बिधान अनुसार अध्यक्षले गर्नु पर्ने कामहरु गर्ने। ख) उपाध्यक्ष अ) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा समिति र सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने। आ) यस बिधान अनुसार कार्यसमिति र अध्यक्षले तोकेको अन्य जिम्मेबारी पुरा गर्ने। ग) महासचिब अ) सस्थाको दैनिक प्रशासनिक कार्यको निरीक्षण, नियन्त्रण, सुपरिवेक्षण गरि प्रशासन संचालन गर्ने गराउने। आ) संस्थाको सचिवालयको रेखदेख र संचालन गर्ने गराउने। इ) संस्थाका सभा र कार्यसमितिको बैठकबाट पारित निर्णयहरु एबं सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरुबाट निर्देशित कुराहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने। ई) संस्थाको साधारण सभा तथा केन्द्रीय कार्यसमितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्न प्रदेश समिति तथा स्थानीय समितिहरुलाई निर्देशन दिने। उ) यस सस्थासंग सम्बन्धित कुनै निकायमा पेश गर्नुपर्ने निर्णयहरु सूचना, कागजात आदि यथाशक्य समयमा पेश गर्ने गराउने। ऊ) संस्थामा पर्न आएका निबेदनहरु आवश्यक निर्णयार्थ कार्यसमिति एबं सभाहरुमा पेश गर्ने, गराउने। ऋ) संस्थाबाट गरिने सभा एवं बैठकको अभिलेख राख्ने।	

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
छ) सस्थालाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्तिका लागि आवश्यक सुझाव सहित सिफारिस गरि कार्य समिति समक्ष्य पेश गर्ने, गराउने । ज) अध्यक्षको निर्देशनको पालना गर्नु गराउनु महासचिवको कर्तब्य हुनेछ । झ) सस्थामा भएका मासिक गतिबिधिहरु कार्य समितिको बैठकमा पेश गर्ने। ञ) सस्थाले बार्षिक रुपमा गर्ने कार्यक्रमहरुको सुची तयार गरि कार्य समिति समक्ष पेश गर्ने। ट) यो बिधान अनुसार सदस्यसचिवले तोके अनुसारका कार्यहरु गर्ने, गराउने। ४. उपमहासचिव : क) महासचिवको अनुपश्थितिमा महासचिवले गर्ने कार्य गर्ने । ख) यस विधान अनुसार कार्यसमिति र अध्यक्षले तोकेको अन्य जिम्मेवारी पुरा गर्ने । ५. कोषाध्यक्ष : क) संस्थाको कोषको रेखदेख र संचालन गर्ने । ख) साधारण सभामा बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने । ग) लेखा दुरुस्त राख्ने । घ) नियमित रुपमा बार्षिक लेखा परिक्षण गराउने । ३. सदस्य : क) समितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने । ख) संशथाको कार्यमा रचनात्मक भुमिकाको निर्वाह गर्ने । ☞५. *राजिनामा दिइ पद त्याग गर्न सक्ने : यस बिधान अनुसार यस संशथाका अध्यक्षले कार्य समिति मार्फत, अन्य पदाधिकारी,*	ऌ) संस्थालाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्तिका लागि आवश्यक सुझाव सहित सिफारिस गरि कार्य समिति समक्ष पेश गर्ने, गराउने । ऍ) अध्यक्षको निर्देशनको पालना गर्नु गराउनु महासचिवको कर्तब्य हुनेछ । ऎ) सस्थामा भएका मासिक गतिबिधिहरु कार्य समितिको बैठकमा पेश गर्ने। ए) सस्थाले बार्षिक रुपमा गर्ने कार्यक्रमहरुको सुची तयार गरि कार्य समिति समक्ष पेश गर्ने। घ) उपमहासचिव : अ) महासचिवको अनुपश्थितिमा महासचिवले गर्ने कार्य गर्ने । आ)यस विधान अनुसार कार्यसमिति र अध्यक्षले तोकेको अन्य जिम्मेवारी पुरा गर्ने । ङ) कोषाध्यक्ष : अ) संस्थाको कोषको रेखदेख र संचालन गर्ने । आ)साधारण सभामा बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने । इ) लेखा दुरुस्त राख्ने । ई) नियमित रुपमा बार्षिक लेखा परिक्षण गराउने । ६. ❖ **केन्द्रीय** ❖ सदस्य : अ) केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने । आ)संस्थाको कार्यमा रचनात्मक भुमिकाको निर्वाह गर्ने ।	

☞ *हटईएको व्यवस्था*

❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
सदस्य एंवम महासचिबले अध्यक्ष मार्फत दिएको राजिनामा कार्यसमितिले स्विकृत गर्न सक्नेछ । ☜		
☞ २०. गणपुरक शंख्या: कूल शंख्याको ५१ प्रतिशतको प्रतिनिधित्व गुने गरि साधारण सदस्यहरु उपस्थित नभईसाधारण सभाको काम कारबाही हुने छैन | तर बिधनको दफा १३ (ङ)मा उल्लेख भए बमोजिम पुन: बोलाइएको साधारण सभामा उपस्थित संख्या नै गणपुरक संख्या मानिने छ| ☜	हटाईएको	यसभन्दा अगाडिको बुंदामा समाबेस भैसकेको |
☞साबिकमा व्यवस्था नभएको ☜	२०. ❖ **प्रदेश तथा स्थानीय समितिका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार:** **१. प्रदेश समितिका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार:** **क) सभापति:** अ) प्रदेश समिति तथा प्रदेश सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने । आ) निर्णायक मत दिने । इ) प्रदेश समितिको नेतृत्व गर्ने । ई) आवस्यकता अनुसार बैठकहरु बोलाउन सचिबलाइ निर्देशन दिने । उ) अन्य पदाधिकारी एबं सदस्यहरु लाई कामको बांडफांड गर्ने । ऊ) प्रादेशिक अभिलेख प्रमाणित गर्ने । ऋ) केन्द्रीय कार्यसमितिको पदेन सदस्यको रुपमा तोकिएका कार्यहरू गर्ने । ऌ) यस बिधान अनुसार शभापतिले गर्नुपर्ने कामहरु गर्ने । ख) उपसभापति: अ) सभापतिको अनुपस्थितिमा प्रदेश	संघिय संरचना अनुसारको प्राबधान राखीएको |

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	आ) समिति तथा प्रदेश सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने । इ) यस बिधान अनुसार प्रदेश समिति र प्रदेश शभापतिले तोकेको अन्य जिम्मेबारी पुरा गर्ने । ग) सचिब: अ) प्रदेश समिति सम्बन्धित दैनिक प्रशासनिक कार्यको निरीक्षण, नियन्त्रण, सुपरिबेक्षण गरि प्रशासन संचालन गर्ने गराउने । आ) प्रदेश समितिको सचिबालयको रेखदेख र संचालन गर्ने, गराउने । इ) प्रदेश समिति र प्रदेश सभाको बैठकबाट पारित निर्णयहरु एबं सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरुबाट निर्देशित कुराहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने । ई) प्रदेश समिति र प्रदेश सभाकोको निर्णय कार्यान्वयन गर्न मातहत स्थानीय समितिहरुलाई निर्देशन दिने । उ) प्रदेश समितिसंग सम्बन्धित कुनै निकायमा पेश गर्नुपर्ने निर्णयहरु सूचना, कागजात आदि यथाशक्य समयमा पेश गर्ने गराउने । ऊ) प्रदेश समितिमा पर्न आएका निबेदनहरु आवश्यक निर्णयार्थ केन्द्रीय कार्य समिति, प्रदेश समिति एबं सभाहरुमा पेश गर्ने, गराउने। ऋ) प्रदेश समितिबाट गरिने सभा एबम बैठकको अभिलेख राख्ने । ऌ) प्रदेश समितिलाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्तिका लागि आवश्यक सुझाव सहित सिफारिस गरि कार्य समिति समक्ष पेश गर्ने, गराउने । ऍ) केन्द्रीय कार्यसमिति, साधारण सभाबाट प्राप्त निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने गराउने । ऐ) सभापतिको निर्देशनको पालना गर्नु गराउनु सचिवको कर्तब्य हुनेछ ।	

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	ए) सस्थामा भएका मासिक गतिबिधिहरु कार्य समितिको बैठकमा पेश गर्ने। ऐ) सस्थाले बार्षिक रुपमा गर्ने कार्यक्रमहरुको सुची तयार गरि कार्य समिति समक्ष पेश गर्ने। घ) सहसचिब: अ) सचिवको अनुपश्थितिमा सचिवले गर्ने कार्य गर्ने। आ) यस विधान अनुसार प्रदेश समिति, शभापति तथा सचिबले तोकेको अन्य जिम्मेवारी पुरा गर्ने। उ) कोषाध्यक्ष : अ) प्रदेश समिति अन्तर्गतको कोषको रेखदेख र संचालन गर्ने। आ) प्रदेश सभामा बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने। इ) लेखा दुरुस्त राख्ने। ई) नियमित रुपमा केन्द्रीय कार्य समिति लाई लेखा हिसाब किताब बुझाउने। ऊ) सदस्य : अ) प्रदेश समितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने। आ) प्रदेश समितिको कार्यमा रचनात्मक भुमिकाको निर्वाह गर्ने। २. स्थानीय समितिका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार: क) शभापति: अ) स्थानीय समिति तथा स्थानीय सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने। आ) निर्णायक मत दिने। इ) स्थानीय समितिको नेतृत्व गर्ने। ई) आवस्यकता अनुसार बैठकहरु बोलाउन सचिबलाइ निर्देशन दिने। उ) अन्य पदाधिकारी एबं सदस्यहरु लाई कामको बांडफांड गर्ने।	

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	ऊ) स्थानीय समितिको अभिलेख प्रमाणित गर्ने । ऋ) केन्द्रीय कार्यसमिति तथा प्रदेश समितिको निर्देशन तथा मार्गनिर्देश पालना गराउन सक्रिय भूमिका खेल्ने । ऌ) यस बिधान अनुसार स्थानिय केन्द्रको शभापतिले गर्नुपर्ने कामहरु गर्ने । ख) उपशभापति: अ) शभापतिको अनुपस्थितिमा स्थानीय समिति तथा स्थानीय सभाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने र बैठक संचालन गर्ने । आ) यस बिधान अनुसार स्थानीय समिति र स्थानीय शभापतिले तोकेको अन्य जिम्मेबारी पुरा गर्ने । ग) सचिब: अ) स्थानीय केन्द्र सम्बन्धित दैनिक प्रशासनिक कार्यको निरीक्षण, नियन्त्रण, सुपरिबेक्षण गरि प्रशासन संचालन गर्ने गराउने । आ) स्थानीय समितिको सचिबालयको रेखदेख र संचालन गर्ने, गराउने । इ) स्थानीय समिति र स्थानीय सभाको बैठकबाट पारित निर्णयहरु एवं सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायहरुबाट निर्देशित कुराहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने । ई) स्थानीय समितिसंग सम्बन्धित कुनै निकायमा पेश गर्नुपर्ने निर्णयहरु सूचना, कागजात आदि यथाशक्य समयमा पेश गर्ने गराउने । उ) स्थानीय समितिमा पर्न आएका निबेदनहरु आवश्यक निर्णयार्थ केन्द्रीय कार्य समिति, प्रदेश समिति, स्थानीय समिति एवं सभाहरुमा पेश गर्ने, गराउने। ऊ) स्थानीयसमितिबाट गरिने सभा एबम बैठकको अभिलेख राख्ने ।	

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	ऋ) केन्द्रीय कार्यसमिति तथा प्रदेश समितिबाट प्राप्त निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने गराउने । ऌ) सभापतिको निर्देशनको पालना गर्नु गराउनु सचिवको कर्तब्य हुनेछ । ऍ) संस्थामा भएका मासिक गतिबिधिहरु स्थानीय समितिको बैठकमा पेश गर्ने। ऐ) सस्थाले बार्षिक रुपमा गर्ने कार्यक्रमहरुको सुची तयार गरि स्थानीय समिति समक्ष पेश गर्ने। घ) कोषाध्यक्ष : अ) स्थानीय समिति अन्तर्गतको कोषको रेखदेख र संचालन गर्ने । आ) स्थानीय सभामा बार्षिक कार्यक्रम र बजेट पेश गर्ने । इ) लेखा दुरुस्त राख्ने । ई) नियमित रुपमा प्रदेश समिति लाई लेखा हिसाब किताब बुझाउने । ङ) सदस्य : अ) स्थानीय समितिको बैठकमा सक्रिय सहभागिता जनाउने । आ)स्थानीय समितिको कार्यमा रचनात्मक भुमिकाको निर्वाह गर्ने । ❖	
२२. आर्थिक श्रोत: संस्थाको आर्थिक श्रोत देहाय बमोजिम हुनेछ । क) सदस्यता प्रबेश शुल्क तथा नवीकरण शुल्क । ख) विभिन्न व्यक्ति, संघसंस्था, सरकारी तथा गैर सरकारी निकायबाट प्राप्त दान, उपहार, सहयोग आदि ग) बैदेशिक सहयोग वा अनुदान लिंदा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिईनेछ ।	दफा २२: आर्थिक श्रोत ❖ तथा बांडफांड ❖ १. आर्थिक श्रोत: संस्थाको आर्थिक श्रोत देहाय बमोजिम हुनेछ । क) सदस्यता प्रबेश शुल्क तथा नवीकरण शुल्क । ख) विभिन्न व्यक्ति, संघसंस्था, सरकारी तथा गैर सरकारी निकायबाट प्राप्त दान, उपहार, सहयोग आदि ग) बैदेशिक सहयोग वा अनुदान लिंदा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिईनेछ ।	थप स्पस्ट गरिएको ।

☞ हटईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	२. ❖आर्थिक श्रोतको बांडफांड: संस्थाको आर्थिक श्रोतको बांडफांड देहाय बमोजिम हुनेछ। क) आजीवन सदस्यता बापत प्राप्त रकम एक आजिबन सदस्यता अक्षयकोष स्थापना गरि राखिनेछ। यस्तो अक्षयकोषको रकम संस्थाको साधारणसभाको निर्णयले खर्च वा स्थानान्तरण गर्न सकिनेछ। अक्षयकोष बाट प्राप्त हुने ब्याज केन्द्रीय कार्यसमितिको निर्णयले खर्च गर्न सकिनेछ। ख) साधारण सदस्यताको नयाँ तथा नबिकरण बापत प्राप्त रकम सम्बन्धित प्रदेश समिति तथा स्थानीय केन्द्रलाई बाढफाड गरिनेछ। साधारण सदस्यताको नयाँ तथा नबिकरण शुल्क बापत प्राप्त रकमको ४० प्रतिसत केन्द्रिय कार्यसमिति, ६० प्रतिसत सम्बन्धित प्रदेश समितिलाई बांडफांड गरिनेछ। प्रदेश समितिले साधारण सदस्यताको नयाँ तथा नबिकरण बापत प्राप्त शुल्कको ७० प्रतिसत शुल्क प्रदेश समितिले सदस्य संलग्न स्थानीय केन्द्रलाई प्रदान गर्ने छ। ❖	
☞ *२३ बैंकको खाता संचालन: संस्थाको नामबाट संस्थाको अध्यक्ष, सदस्य सचिव र कोषाध्यक्ष समेत ३ जनाको दस्तखतबाट बैंक खाता सञ्चालन गर्ने र अध्यक्ष वा सदस्य सचिव मध्ये कुनै एक जना र कोषाध्यक्ष एक जनाको अनिवार्य गरि दुईजनाको संयुक्त दस्तखतबाट आर्थिक कारोबार सञ्चालन गर्ने गरि आवश्यकतानुसार विभिन्न बैंक तथा बित्तिय संस्थाहरुमा खाता सञ्चालन गरिनेछ।* ☜	❖ २३ वित्तीय कारोबार तथा बैंक खाता संचालन: संस्थालाई प्राप्त हुने सम्पूर्ण रकम केन्द्रिय समिति, प्रदेश समिति तथा स्थानिय समितिले आफुलाई पायक पर्ने बैंकतथा बित्तिय संस्थाहरुमा खाता खोलि बैंक मार्फत मात्र वित्तीय कारोबार गर्नु पर्ने छ। त्यसरी बैंक बाट कारोबार गर्दा सम्बन्धित समितिको अध्यक्ष/सभापति र महासचिब/सचिव मध्ये एक जना र कोषाध्यक्षको अनिबार्य हस्ताक्षर रहने गरि बैंक खाता संचालन गर्नु पर्नेछ। ❖	थप स्पस्ट गरिएको।
परिच्छेद ७ निर्बाचन सम्बन्धि व्यवस्था २६. निर्वाचन सम्बन्धि व्यवस्था	परिच्छेद ७ निर्बाचन सम्बन्धि व्यवस्था दफा २६ निर्बाचन सम्बन्धि व्यवस्था	संघिय संरचना अनुसारको प्राबधान व्यवस्था गरिएको।

☞ हटाईएको व्यवस्था

❖ थप गरिएको व्यवस्था

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
(क) यस संस्थाको विधान अनुसार कार्य समितिको गठन गर्नका लागि वहालवाला कार्य समितिको पदावधि समाप्त हुनु कम्तिमा एक महिना अगावै कार्य समितिले निर्वाचन समिति गठन गर्नुपर्नेछ। सो निर्वाचन समितिले नयाँ कार्य समितिको गठनको लागि निर्वाचन प्रकृयाबाट कार्य समितिको गठन गरिनेछ।☞ *निर्वाचन समितिका सदस्यले कार्य समितिको पदाधिकारीमा उम्मेद्वार हुन पाउने छैन।*☜ (ख) यो संस्था स्वीकृत भएको ६ महिना भित्रमा निर्वाचन गराई सो को जानकारी स्थानीय अधिकारीलाई दिईने छ (ग) ☞ *निर्वाचन समितिले आफ्नो कार्यविधि आफै व्यवस्थित गर्नेछ।*☜ (घ) निर्वाचन सम्बन्धमा निर्वाचन समितिको निर्णय नै अन्तिम हुनेछ। (ङ) निर्वाचन सम्पन्न भएपछि यो समिति स्वतः विघटन हुनेछ।	१. ❖**केन्द्रीय समितिको निर्बाचन सम्बन्धि व्यवस्था** ❖ : यस संस्थाको बिधान अनुसार ❖**केन्द्रीय** ❖कार्यसमितिको गठन गर्नका लागि बहालवाला ❖**केन्द्रीय** ❖कार्यसमितिले आफ्नो पदावधि समाप्तहुनु भन्दा कम्तिमा एक महिना अगावै ❖**आफ्ना सदस्यहरु मध्ये एक संयोजक सहित पाँच जनाको एक** ❖ निर्वाचन समिति गठन गर्ने छ। २. ❖ **प्रदेश समितिको निर्बाचन सम्बन्धि व्यवस्था: यस संस्थाको बिधान अनुसार प्रदेश समितिको गठन गर्नका लागि सबै प्रदेशमा एकै दिन निर्बाचन गर्ने गरि बहालवाला केन्द्रीय कार्यसमितिले प्रदेश समितिको पदावधि समाप्तहुनु भन्दा कम्तिमा एक महिना अगावै एक संयोजक सहित तिन जनाको एक निर्वाचन समिति गठन गर्नेछ।** ३. **स्थानीय समितिको निर्बाचन सम्बन्धि व्यवस्था: यस संस्थाको बिधान अनुसार स्थानीय समितिको गठन गर्नका लागि सम्बन्धित प्रदेश अन्तर्गतका सबै स्थानीय समितिको एकै दिन निर्बाचन गर्ने गरि बहालवाला प्रदेश समितिले सम्बन्धित स्थानीय समितिको पदावधि समाप्तहुनु भन्दा कम्तिमा एक महिना अगावै एक संयोजक सहित तिन जनाको एक निर्वाचन समिति गठन गर्ने छ।** ४. **निर्बाचन प्रयोजनका लागि निर्बाचन अगाडिको पौष मसान्त सम्म बनेका तथा नबिकरण गरेका सदस्यहरु मात्र मतदानमा सहभागी हुन पाउने छन।** ५. **निर्वाचन समितिका सदस्यले निर्बाचनमा उम्मेद्वार हुन पाउने छैन।** ❖ ६. निर्वाचन सम्बन्धमा निर्वाचन समितिको निर्णय नै अन्तिम हुनेछ।	

☞ *हटाईएको व्यवस्था* ❖ *थप गरिएको व्यवस्था*

हालको व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	परिबर्तन गर्नुपर्ने कारण
	७. निर्वाचन सम्पन्न भएपछि यो समिति स्वतः विघटन हुनेछ।	
☞साबिकमा व्यवस्था नभएको ☜	❖ **३७ प्रथम प्रदेश समिति गठन सम्बन्धमा** ● **यस बिधान संसोधन भएको ३ महिना भित्र बिधान बमोजिमको प्रदेश समिति गठनका लागि कार्यसमितिले निर्बाचन समिति गठन गर्नेछ। स्थानीय केन्द्र गठनको हकमा बिधान बमोजिम प्रदेश समिति गठन भएपछि गरिनेछ।** ● **यस बिधानको अनुसूची २ मा संलग्न गरिएको कार्यसमिति यसै बिधान द्वारा गठन गरिएको मानिने छ।** ❖	पहिलोपटकको लागि प्राबधान राखिएको।

☞ *हटईएको व्यवस्था*

❖ ***थप गरिएको व्यवस्था***